Region Stockholm

16

Svar på skrivelse från Jonas Lindberg (V) om att ge uppdraget till SLSO att starta mottagning inom primär hörselrehabilitering

HSN 2021-2773

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Rehabilitering-Habilitering-Försäkringsmedicin...
Kerstin Malmgren

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-02-17

HSN 2021-2773

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Jonas Lindberg (V) om att ge uppdraget till SLSO att starta mottagning inom primär hörselrehabilitering

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Jonas Lindberg (V) att Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) ges ansvaret och förutsättningarna att starta en mottagning inom primär hörselrehabilitering.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Jonas Lindberg (V)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Hörselrehabiliteringen för vuxna i Stockholms län har sedan 2004 varit uppdelad i det som kom att kallas primär hörselrehabilitering för vuxna med lätt till måttlig hörselnedsättning och utvidgad hörselrehabilitering för personer där behovet är mer omfattande, och ofta kräver insatser från flera vårdgivare och under längre tid.

Primär hörselrehabilitering har efter uppdelningen endast utförts av privata vårdgivare. Medicinsk enhet Öron näsa hals Hörsel och Balans, vid

Karolinska universitetssjukhuset, ansvarar för utvidgad hörselrehabilitering.

Vårdval primär hörselrehabilitering infördes 2011 i Region Stockholm. Det finns i dagsläget 54 hörselmottagningar inom vårdvalet med en god spridning över länet. Av dessa ägs 19 mottagningar av företag som inte ingår i en koncern som tillverkar hörapparater.

Överväganden
Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) driver vårdverksamhet i regionen inom ett antal vårdvalsområden enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). Vårdval Stockholm innebär fri etablering i regionen så länge ställda krav uppfylls. Detta gäller även leverantörer som drivs av regionen. SLSO kan därmed även driva verksamhet inom vårdvalet primär hörselrehabilitering med samma villkor som andra leverantörer.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2022-02-17

Region Stockholm

HSN 2021-12-14

Skrivelse från Jonas Lindberg om att ge uppdraget till SLSO att starta mottagning inom primär hörselrehabilitering

Stockholms hörselvård har länge kantats av stora problem. 2020 års rapport från nationella kvalitetsregistret för hörselhabilitering visar på tydliga brister https://hrf.se/stockholmslan/bottenresultat-for-horselvarden-i-region-stockholm/) .

Rapporten mäts utifrån fyra indikatorer. Det handlar om tillfredsställelse/nytta, kontakt/information, funktion och väntetid. I årets rapport har Region Stockholm sämst resultat på indikatorerna tillfredsställelse/nytta och kontakt/information.

Idag bedrivs huvuddelen av mottagningarna av aktörer som förskriver hörapparater som deras egen koncern tillverkat. Detta möjliggörs genom systemet "fritt val av hjälpmedel" som dessvärre blivit en frihet för vårdgivaren att bli en aggressiv försäljare gentemot sina patienter.

Inom den primära hörselvården i Stockholms län finns två dominerande aktörer; de två multinationella koncernerna William Demant Holding A/S och Sonova Holding AG. William Demant Holding A/S äger hörapparattillverkarna Oticon och Bernafon samt hörselmottagningskedjan Audika. År 2019 var 52% av alla listade individer inom den primära hörselrehabiliteringen listade hos Audikas mottagningar. Detta gör Audika till den största vårdgivaren inom den primära hörselrehabiliteringen i Stockholms län.

Sonova Holding AG äger hörselmottagningskedjan AudioNova och även bland annat hörapparattillverkarna Phonak och Unitron. År 2019 var 17% av alla listade individer inom den primära hörselrehabiliteringen i Stockholms län listade på AudioNovas mottagningar.I början av 2019 blev Hörbart ett dotterbolag till AudioNova och under 2020 har Hörbarts mottagningar även bytt namn till AudioNova. År 2019 var Hörbart tredje störst bland hörselmottagningarna med 9% av de listade individerna. Därmed var Hörbart den största fristående aktören inom den primära hörselrehabiliteringen i Stockholms län. I och med AudioNovas uppköp är Hörbart inte längre en fristående och leverantörsoberoende aktör.

Bristerna i fritt val har bland annat konstaterats av Statens medicinsk-etiska råd (2015), i regionens fördjupade uppföljning (2015), av Socialstyrelsen (2016) och i den statliga hjälpmedelsutredningen (2017). På de mottagningar som är del av större koncerner kom under perioden september 2019-april 2020, 100% av de hörapparater som förskrevs genom fritt val från leverantörer inom den egna koncernen.

Systemet där aktörer som tillverkar hörapparater också får bedriva vårdmottagningar medför stora merkostnader för patienterna som ofta vilseleds av marknadsföring och inte får kännedom om att regionen har ett eget billigare och lika bra sortiment av hörapparater.

Berättelserna från patienter som vilseleds till att köpa dyrare hörapparater är många. Vänsterpartiet anser att det hela den primära hörselrehabiliteringen inte kan ligga i händerna på ett fåtal koncerner som blir rena försäljare till patienterna. Patienterna måste kunna ha valfriheten att välja fler aktörer inom hörselvården som inte drivs av tillverkare till hörapparater.

Med bakgrund i detta yrkar vi

Att hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att ge SLSO ansvaret och förutsättningarna att starta igång en mottagning inom primär hörselrehabilitering

Att mottagningen ska förskriva regionens upphandlade sortiment av hörapparater

Jonas Lindberg
Vänsterpartiet